



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia**

**Burghaber, Adam**

**Fribvrgi Brisgoiæ, 1665**

20. Crescentia iam deflorata in nuptijs pro virgine se vendit, ideóque peccat mortaliter, si vir vitiu[m] comperturus & ægrè laturus putetur: secus si id non putetur.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40942**



has merces pretio currente; & eodem iuxta prudentum æstimationem iterum vendit; quæ ergo iniquitas?

*Ad primum in Contrarium* negamus, emptores iniuste compelli ad augmentum pretij, cum nullâ lege talis emptio & reservatio sit prohibita. *Ad secundum* Itidem negamus, Reipublicæ iniuriam fieri propter rationem recens allatâ. Adhæc si quod reipublicæ damnum ex augmento pretij videtur inferri, sufficienter compensatur illud mercium copiâ, quæ tempore necessitatis habetur; subinde etiam in similibus casibus augmentum illud pretij non prouenit ex emptione mercatorû, merciumque reservatione, sed ex sterilitate temporis. *Ad tertium* dicimus, si id concedamus cum Lessio, nihil inde concludi aliud, quàm tale monopolium esse aliquo modo contra bonum publicum. Verùm rectius negatur, Cratonem puniri idcirco posse, cum neque contra legem aliquam, neque contra charitatem agat, sed merè vtatur iure suo, donec aliud à magistratu iubeatur, vt rectè Dicastillo L. 2. Tr. 9. D. 3. Dubit. 10. de 2. genere Monopolij.

XX. *Crescentia sciens se defloratam nihilominus tanquam virginem adhuc se exhibet, in conventibus locum virginum occupat, in vestibus more virginum caput corollâ ornata incedit, alijsque pluribus modis cæterùm licitis iacturam virginitatis*



ginitatis regit, tandem tanquam virgo nubit.  
*Quæritur. Vtrum peccet mortaliter?*

Videtur sic peccare. Ita Sotus in 4. Dist. 29. Q. 2. art. 3. post 3. conclusionem. Probatum. Tum quia matrimonium est instar venditionis, teste Tiraquello. *de retract. Conuent. ad finem tituli n. 70.* Venditor autem ex iustitia tenetur vitia rei venditæ saltem occulta indicare, vt cum S. Thom. 2. 2. q. 77. art. 3. docent Authores cõmuniter. Tum quia mendacium non solùm in verbis reperitur, sed etiam in factis, iuxta D. Thom. 2. 2. q. 111. art. 1. in Corp. Atqui Crescentia factis & signis se falsò iactat virginem. Ergo mentitur & decipit virum, cùmque deceptio ista sit in re graui, erit mendacium lethale. Tum quia in vita B. Stanislai Martyris legitur, fœminam aliquam cœliu's fuisse punitam eò, quod iam corrupta nihilominus instar virginis corollam in capite gestauerit, & ad S. Martyris illius sepulchrum venerit.

Resp. 1. Crescentiam peccare mortaliter, si vir probabiliter putetur defectũ virginitatis cõperturus, & valdè ægrè sensurus. Ita Sanchez L. 6. de Matr. D. 27. n. 9. Dicastillo de Sacram. Tr. 10 de Matr. D. 6. n. 387. Perez de Matr. D. 24. sect. 5. & alij. Ratio est, quia dat occasionem grauem & causam actiuam scandali, ac multorum malorũ inde enasci solitorum, quæ vel lege charitatis, vt vult Perez, vel va-

rijs



rijs alijs titulis, vt putat Dicastillo, vitare tenetur. Resp. 2. Eandem Crescentiam non peccare, si vir non putetur defectum illum deprehensurus, aut deprehensum non adeò sensurus. Ita cit. Authores. Ratio est. Quia absolutè nec contra charitatem, nec contra iustitiam, nec contra aliam facit virtutem; sciunt quippe omnes, solere in matrimonijs vtrò citròque intercedere similes fraudes, vt proinde quoad hoc coniuges cedant iuri suo. Adhæc cum nimis durum & intolerabile onus foret fœminis, vel detegere virginitatis suæ iacturam, vel innuptas perpetuò manere, non videntur vllâ lege ad eam manifestationem obligari, siquidem nec vir solet, aut debet suos proprios defectus propalare, & par vtriusque meritò censetur conditio.

*Ad primum in contrarium* negamus, eandem esse rationem in cæteris contractibus, cum non perinde in illis, sicut in matrimonio & ludo communi consensu & vsu receptum sit, vt quisque vitia occulta celare possit. *Ad secundum* dicimus, Crescentiam vsam fuisse illis medijs non animo fingendi se virginem, sed tantum suum vitium tacendi & celandi, atque ita vtendo iure suo nullum commisisse mendacium, quia, vt ait S. Thom. *art. 1. cit. n. 4.* tacere, & bonis medijs occultare vitium, non est mentiri. At verò si media adhibuisset, animo se fingendi virginem, mendacium



cium quidem fecisset, sed non lethale, nisi in casu primæ partis responsionis nostræ. Atque hoc animo fingendi se virginem gessit fortasse in capite corollam virginitatis signū fœmina illa iam corrupta, quæ idcirco accedens ad sepulchrum Sancti Martyris Stanislai meritò fuit cœlitus punita, esto etiam mortaliter non peccauerit. Et sic patet ad tertium.

XXI. *Dalmatius civis cum in campum exiret fructus agrorum suorum inspecturus incidit ibi in Sacerdotem rem cum fœmina quadam habentem, quo viso ad eum indoluit, ut mox ipsum invaderet, & fuste, quem in manu gerebat, egregiè exciperet, absque tamen graviore vulnere inflicto, aut sanguine effuso. Queritur. Vtrum incurrerit excommunicationem?*

Videtur incurrisse ex *Can. Si quis suadente. 17. q. 4.* cum neque excusetur ex obiecto, si quidem fœmina non fuit ipsius vxor, soror, aut filia, cum quibus solis deprehensum Clericum absque excommunicatione percuti, imò ( licet non absque peccato ) occidi posse ex communi tradit Bonacin. *Tom. 3. D. 2. Q. 3. pun. 6. sect. 4 n. 6:* neque ex modo, cum percussio fuste facta omnium iudicio censeatur violentia corpori illata: neque ex ignorantia, cum probè nouerit, & Clericum esse, & huius percussione prohiberi, ut ponimus.

Resp. Dalmatium probabiliter non incurrisse